

# “Un vot és un clic”

Don B. Means, analista polític estadunidenc, coneix de prop el revulsiu que ha significat Internet en l'activitat política d'alguns nord-americans, i no només dels que es presenten a les eleccions. Assegura que la xarxa cada cop té més importància, desmentint els que creuen que ens desconnecta del món per fer-nos éssers aïllats.

**D**onald B. Means és analista polític i un dels responsables de Meet Up, una web que des de fa dos anys ofereix eines perquè gent amb interessos comuns s'organitzi, físicament i virtualment. Meet Up va tenir un paper destacat en les eleccions primàries del Partit Demòcrata dels EUA per triar presidencialiable per a les eleccions que s'han de fer el proper 2 de novembre. Entre els membres, un milió, n'hi va haver uns quants que van començar a moure's pel candidat Howard Dean, cosa que van captar ràpidament els responsables de la campanya d'aquest polític. D'aquí va sorgir la popularitat de Dean, un candidat que *a priori* no tenia cap número per destacar. Després, la realitat va fer tornar les coses a lloc i Dean va perdre la nominació, però el fenomen serví per a trencar tòpics.

—Quin és l'origen de Meet Up?

—La idea era ajudar gent a trobar altra gent amb interessos similars, a través d'Internet, i acordar trobades físiques a qualsevol lloc del món.

—Els temes polítics hi eren presents ja des d'un principi?

—No. Era més aviat per a gent del tipus fans d'*El Senyor dels Anells* o amos de xiuaues... era una cosa molt oberta. Sis mesos després de començar vam posar a la web els noms dels candidats que es postulaven com a presidenciables per si algú en volia parlar. Això ho va descobrir gent diversa que feia *blogs* [webs interactives personals on es publiquen opinions regulars de temes diversos i en

què els lectors poden expressar comentaris]. I gent que estava especialment interessada en Dean ho va escampar i van començar a registrar-se a la web per fer trobades sobre el candidat. Aleshores se n'assabentà la gent de la campanya de Howard Dean i van començar a encoratjar la gent a registrar-se també a través de la web.

—Quina és la importància actual de Meet Up per a la política als EUA?

—És difícil de dir. Si Dean hagués guanyat la nominació, ara tindríem una altra resposta. De totes maneres, crec que és un altre senyal que els ciutadans estan trobant maneres d'usar Internet per implicar-se en el procés polític, i Meet Up és una altra d'aquestes maneres. La gent troba aquest tipus de participació molt satisfactori. I tot això crec que respon a un moment de transformació en la política americana, fins i tot a la democràcia als EUA, on els esquemes tradicionals s'han trencat. No podem dir on ens durà tot plegat perquè encara és d'hora per esbrinar-ho, tan sols sabem que serà diferent. El pensament convencional diu que Internet potser ha influït en aquestes eleccions tal com ho va fer la televisió el 1960 quan es van enfrontar Kennedy i Nixon.

—Howard Dean anava primer a les enquestes, en gran part per l'impuls de la seva campanya a Internet, però després vam veure com la realitat no tenia res a veure amb el món virtual, i Kerry es va fer amb la nominació. Per què va perdre Dean?

—És molt típic que perdi aquell que al principi de la cursa de les primàries va primer a les enquestes. El que no és tan típic és que algú com Dean, tan allunyat de Washington, governador d'un estat tan petit com Vermont, hagi tingut aquest èxit en el procés de les primàries. I el seu exemple ens diu que realment Internet ha esdevingut un mitjà que permet a la gent actuar i expressar-se.

— Alguns analistes diuen que en unes eleccions als EUA guanya el que controla el mitjà de comunicació més important. Creu que ara mateix el principal mitjà no és encara Internet, sinó la televisió?

—Potser, però la gent que pensa que els grans mitjans de comunicació no tenen un paper objectiu, ja sigui des d'un punt de vista liberal o conservador, entren a Internet per passar per damunt d'aquests mitjans de comunicació de masses, i jo crec que, evidentment, això és un senyal saludable, és a dir, que la gent cada cop sigui més activa en oposició a consumidors d'informació passius. És important tenir una informació bona i condensada com la que poden proporcionar els mitjans, però no n'hi ha prou. La gent també necessita ser la pròpia font d'informació, i a través dels *blogs*, per exemple, pots ser un petit editor global. I al teu *blog* pots tenir cent visitants o tenir-ne cent mil; per tant, serà la gent qui et faci menys o més popular, i hi haurà gent que redirigirà la seva web cap al teu *blog*. I els mitjans de comunicació de masses estan atents a aquest fenomen; de fet, molts d'ells també tenen el propi *blog* polític.

—Durant la campanya de les primàries, Dean feia anuncis per la televisió i oferia una web on es podien fer donacions. Alhora, a la web recollien diners per fer espots de televisió. Ja hi ha, doncs, aquesta connexió entre Internet i televisió.

—Sí, es generava un procés cíclic. Hi ha una organització política, Moveon.org, que fins i tot permet a la gent de votar sobre els espots que, després de recollir els diners necessaris a través de la web, emet a la televisió. Això



Don B. Means considera que gràcies a Internet ha augmentat l'activisme polític, no solament per qüestions globals, sinó també locals.

també contribueix a fer borrosa la línia que separa el que són mitjans de masses i mitjans individuals.

—Sobre Moveon.org, quina importància té aquesta organització?

—Jo crec que el més important és que els responsables de Moveon.org no eren polítics professionals, es dedicaven a una altra cosa. La qüestió és que tenien una opinió i usaven eines molt senzilles per promoure-la, com no ho havia fet ningú abans. Van crear una web per recollir suports per aturar els atacs contra Clinton quan aquest s'havia d'enfrontar amb l'*impeachment* (l'acusació). Com diu el nom de l'organització, es tractava de passar pàgina del passat i tirar endavant. Ràpidament van aconseguir centenars de milers de persones que donaren suport a la idea. Des d'aleshores han crescut molt, fins al punt que avui són considerats una força política important en aquestes eleccions dels EUA, evidentment del costat dels demòcrates.

—Sobre les eines de què parlava, creu que al segle XXI ens acostem a una so-

cietat en què, a part del vot físic, tindrem més eines per participar en el joc democràtic? O fins i tot que el vot físic ja no serà l'element primordial de la democràcia?

—Jo crec que anem cap al fenomen que un vot és un clic. I els problemes que s'hagin pogut detectar, com per exemple la seguretat en la identitat del votant, s'aniran resolent. L'evolució sembla que ens durà al fet que votar i clicar serà una mateixa cosa. La meua opinió és que ara hi ha una necessitat extra de la gent d'anar a algun lloc, físicament, i potser veurem un sistema en què, per exemple, per fer un referèndum sobre un tema concret primer es reunirà la gent que ho vulgui, en parlaran en grup, després es registraran d'alguna manera com a grup, i per emetre la decisió final només caldrà prémer un botó, com si canviessin de canal de televisió.

Així, potser l'esforç que pugui significar sortir de casa i registrar-se físicament esdevé una nova forma d'expressió política. És una possibilitat.



"Avui dia és inconcebible que un candidat pretengui fer una campanya electoral sense oferir una pàgina web als ciutadans", assegura Means.

De totes maneres, aquestes eines bàsiques de què parlàvem s'han convertit en imprescindibles, i avui dia, per exemple, és inconcebible que un candidat pretengui fer una campanya electoral sense oferir una pàgina web als ciutadans.

—Howard Dean va perdre les primàries, però així i tot encara avui continua rebent suports econòmics a través de la seva web. Per què?

—Sí, de fet hi ha qui diu que és *out but not down* ["fora de la cursa, però no acabat"]. Ell ha transformat la seva candidatura a les primàries en una mena d'organització política, Democracy for America, continua sent un demòcrata i fa campanya per a John Kerry i també en contra de Bush. A més, també fa campanya per candidats de diverses eleccions locals arreu del país. I és que encara té una xarxa de col·laboradors molt important, de desenes de milers de persones que li van donar suport. Amb aquests han practicat un sistema en què els grups locals trien els candidats locals als quals volen donar suport, els ajuden i els ofereixen el suport de Dean. I cada dues setmanes Dean tria dotze candidats d'aquests, els anomenats *Dean dozen* ("els dotze de Dean"), els dóna el seu suport i ho

fa públic a través de la seva web —on els veu molta gent i des de la qual poden rebre donacions econòmiques per a les campanyes respectives—. Això té un efecte molt interessant.

L'altra gran aportació de la campanya de Dean és que la meitat de la gent que es trobava en les cites que organitzava a través d'Internet no s'havia trobat mai abans activa en política. Això vol dir molta gent nova que es forma, gent que veu que entrar en política no era tan difícil com es pensaven. I ara hi ha molta gent activa políticament, que aprofita el que han après per usar-ho en altres lluites. Sens dubte, a més, en política el voluntariat és un valor molt interessant. En l'època de la televisió el valor del voluntariat es posà en mans de professionals, cosa que és molt costosa, perquè cal moure'ls i dirigir-los i implica un cost més elevat que el valor del seu treball.

—I, en aquest sentit, Internet marca la diferència?

—Sí, perquè aquests voluntaris es mouen sols, no cal que demanin permís, per exemple, per fer campanya contra Bush, ho fan i prou. I en espais com Meet Up és on es troben, comparteixen idees i aprenen coses. Alguns ho deixen, però altres conti-

nuen, i, així, el nivell d'activisme està augmentant. I la clau està a fer el primer pas, ja que el segon ja és molt més fàcil. És com comprar un llibre per Internet, la primera vegada et tremolen els dits quan has de marcar el número de la targeta de crèdit, però després ja no hi ha qui t'aturi.

—Si és tan fàcil influir en política des d'una posició individual, per què costa tant als EUA que hi hagi un tercer partit que no sigui marginal?

—Això és degut al sistema bipartidista dels EUA. L'efecte estructural d'això és que quan els dos partits sembla que s'acosten molt, aleshores apareix un tercer partit que marca la diferència i provoca que els dos grans se separin. Ralph Nader va marcar la diferència l'any 2000 pels demòcrates, i abans ho va fer Perot pels republicans.

—Internet, pel que m'explica, també ha aconseguit fer antiquada la frase "pensa globalment, actua localment". Ara amb els *blogs* també es pot actuar globalment.

—Sí, perquè pots arribar on vulguis. I de la mateixa manera que Internet em permet, per exemple, implicar-me en la política de l'Índia o tenir un amic a Israel, ahora puc actuar localment. Internet és un mitjà completament global que, ahora, pot funcionar a àmbit local, i això és el que ningú no va preveure. La gent pot organitzar-se localment per actuar en el nivell que vulguin, i si físicament es troben localment, també poden pensar en les coses que els són més properes. Amb Meet Up fem que la gent actuï i es retrobi localment, ja que gent que va començar amb grups d'interessos globals han fet relacions, s'han trobat amb gent i de sobte un dia algú ha dit en una d'aquestes trobades que a tal carrer hi ha un problema amb les escombraries, o el que sigui, i aleshores s'han organitzat per fer-hi alguna cosa. Per tant, han establert una mena de relació política i la poden aplicar al que vulguin.